

4. Fågeliakttagelser vid Hullsjön, NE Trollhättan

Under 1956-58 har jag periodvis dagligen följt fågellivet i Hullsjön, en mindre slättsjö 5 km NE Trollhättan. Några av 1958 års intressantare observationer följer nedan.

Sjöorre (*Melanitta nigra*). Ett ex. vistades i sjön den 18.-24.5.

Salskrake (*Mergus albellus*). Ett ex. i knipflock den 15.11.

Sångsvan (*Cygnus cygnus*). Ett juv. ex. dröjde kvar i sjön ända till den 2.7. Iakttogs även av JAN GRAHN och LEIF NYSTRÖM. Under vårens rastar upp till ett par hundra fåglar i sjön.

Dubbelbeckasin (*Gallinago media*). Ett ex. stöttes upp på nära håll den 14.9.

Dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*). Den 1.10. fann J. GRAHN ett dött ex. Den 19.10. stötte jag upp ett ex. på en åker invid sjön.

Myrspov (*Limosa lapponica*). Ett utfärgat ex. vid sjön den 26.7.

Dvärgmåsa (*Larus minutus*). Två ad. ex. den 6.-9.8. Ett av dem kvar ännu den 17.8. Båda hade börjat rugga till vinterdräkt.

Svarttärna (*Chlidonias nigra*). Enstaka ex. den 14.5., 27.5.-11.6. samt 28. och 31.8.

Skräntärna (*Hydroprogne tschegrava*). Två ex. den 1.7.

Sånglärka (*Alauda arvensis*). Ett par ex. den 18.12. (ERLING SVENSSON).

LEIF NILSSON

5. Genom belägg verifierade fågelfynd i södra och mellersta Sverige

Under åren 1957-58 har till konservator TORE HANSON & Co i Örebro inlämnats ett flertal fåglar med intressanta data och fyndorter. Med benäget tillstånd lämnas följande redogörelse:

Närke

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*). Ytterligare ex. av denna art (se VF 16: 221) har av fiskare funnits dränkta i fiskredskap vid Lindön i Hjälmaren, nämligen den 30.4. och 6.5.57 och 23.5.58. Försök har gjorts att hindra upprepning.

Ejder (*Somateria mollissima*). En utmårglad ♂ ad. tillvaratogs i Hjälmaren vid Myrö i Ringkåleby sn den 2.6.58.

Dubbelbeckasin (*Gallinago media*). Ett ex. från Mosås den 18.9.58.

Snösiska (*Carduelis hornemanni exilipes* (COUES)). Av denna art, som förekom i Närke ovanligt talrikt vintern 1956-57, inlämnades ett ex. från Örebro den 27.3.57.

Tallbit (*Pinicola enucleator*). En ungfågel erhöles från Örebro den 24.1.57 och en ♂ ad. från Ervalla den 1.3.57.

Värmland

Stäpphök (*Circus macrourus*). En ♂ ad. sköts den 1.9.58 vid Sunne. Rättslig åtgärd påyrkad.

Västergötland

Hökuggla (*Surnia ulula*). Ett ex. erhöles från Moholm den 29.10.57.

87357

Västmanland

Rysk duvhök (*Accipiter gentilis buteoides* (MENZB.)). En ♀ juv. av denna ras nedlades den 18.12.57 vid Fellingsbro.

Hökuggla (*Surnia ulula*). Ett ex. erhöles den 29.10.57 från Järle.

Gråspett (*Picus canus*). En ♀ ad. funnen död under elledning den 25.11.57 vid Ramshyttan.

Östergötland

Svartkråka (*Corvus c. corone* L.). Uppenbarligen första exemplaret för detta landskap nedlades i samband med kråkjakt vid Kättilstad den 22.4.58.

RAGNAR EDBERG

6. Fåglar och väderlek på Öland under påsken 1958

Kall väderlek rådde under mars månad längs den svenska ostkusten. För Ölands del medförde detta isbundna vatten runtom ön, och i slutet av månaden lamslogs vägtrafiken i flera dagar av en fåk, i vars spår drivorna tornade upp sig över manshöjd mellan husen i byarna. På södra Öland hade ett kraftigt högtryck i början av april extremt lågvattenstånd till följd, ca 1 m lägre än normalt. På den frilagda havsbotten låg upp till 3 m hög packis, och isbältet längs kusten sträckte sig flera km till havs.

Mot norr framträngande mild väderlek på kontinenten gav under påskhelgen (4.4.—7.4.) anledning till livlig sträckaktivitet bland fåglarna. Ottenby kom under de första dagarna av helgen att ligga på den tänkta, rörliga linje, vilken var en gräns mellan vinter och vår och för många arter utgjorde ett markant hinder för mot norr riktade sträckrörelser. Resultatet i detta fall blev en anhopning av från söder till Öland insträckande arter på de endast delvis snöfria schäferiängarna och längs stränderna runt öns sydspets. Samtliga tre dagar (4.4.—6.4.) hade mulen väderlek och nordliga vindar. Annandag påsk (7.4.) medförde strålände solsken och svag vind från W—NW. Under hela helgen förblev snötäcket på Alvaret obrutet och var ca 10 cm tjockt.

Påtagligt är, att väderleksförändringen under dygnet den 6.—7.4. fick nordgränsen för berörda arters sträck att snabbt förskjutas mot norr. Detta framgår av nedanstående två tabeller för rastande fåglar vid Ottenby och sträckande vid Skäggenäs i Kalmarsund. Vid Ottenby minskar genast t. ex. den »uppdämda» samlingen strandskator, och vid Skäggenäs tilltar sträckströmmen för åtskilliga arter. — Uppgifterna från Ottenby är baserade på egna iakttagelser, och från Kalmarsund har material ställts till förfogande från observationsplatsen vid Skäggenäs.

Tab. 1. Antal rastande individer vid Ottenby av valda arter.

	4.4.	5.4.	6.4.	7.4.
Strandskata (<i>Haematopus ostralegus</i>) . . .	150	1.500	1.500	500
St. strandpipare (<i>Charadrius hiaticula</i>) .	?	»enstaka»	18	11
Gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)	1	9	?	50
Sånglärka (<i>Alauda arvensis</i>)	?	»enstaka»	»starka»	»överallt»
Tofsvipa (<i>Vanellus vanellus</i>)	?	»enstaka»	?	»många»
Sjöorre (<i>Melanitta nigra</i>)	?	11	?	80

Alförräddan

Tab. 2. Antal

- Havstrut (*Larus*)
- Gråtrut (*Larus*)
- Skrattmåse (*Larus*)
- Knölsvan (*Colinus*)
- Ejder (*Somateria*)
- Storskrake (*Bubo*)
- Tofsvipa (*Vanellus*)
- Sånglärka (*Alauda*)

Som synes av skatorna. Men Den 7.4. kunde denna vipor åtminstone Förutom samtliga vid bergänder